

-11-

parodia en un acto
y 6 cuadros.
de

11

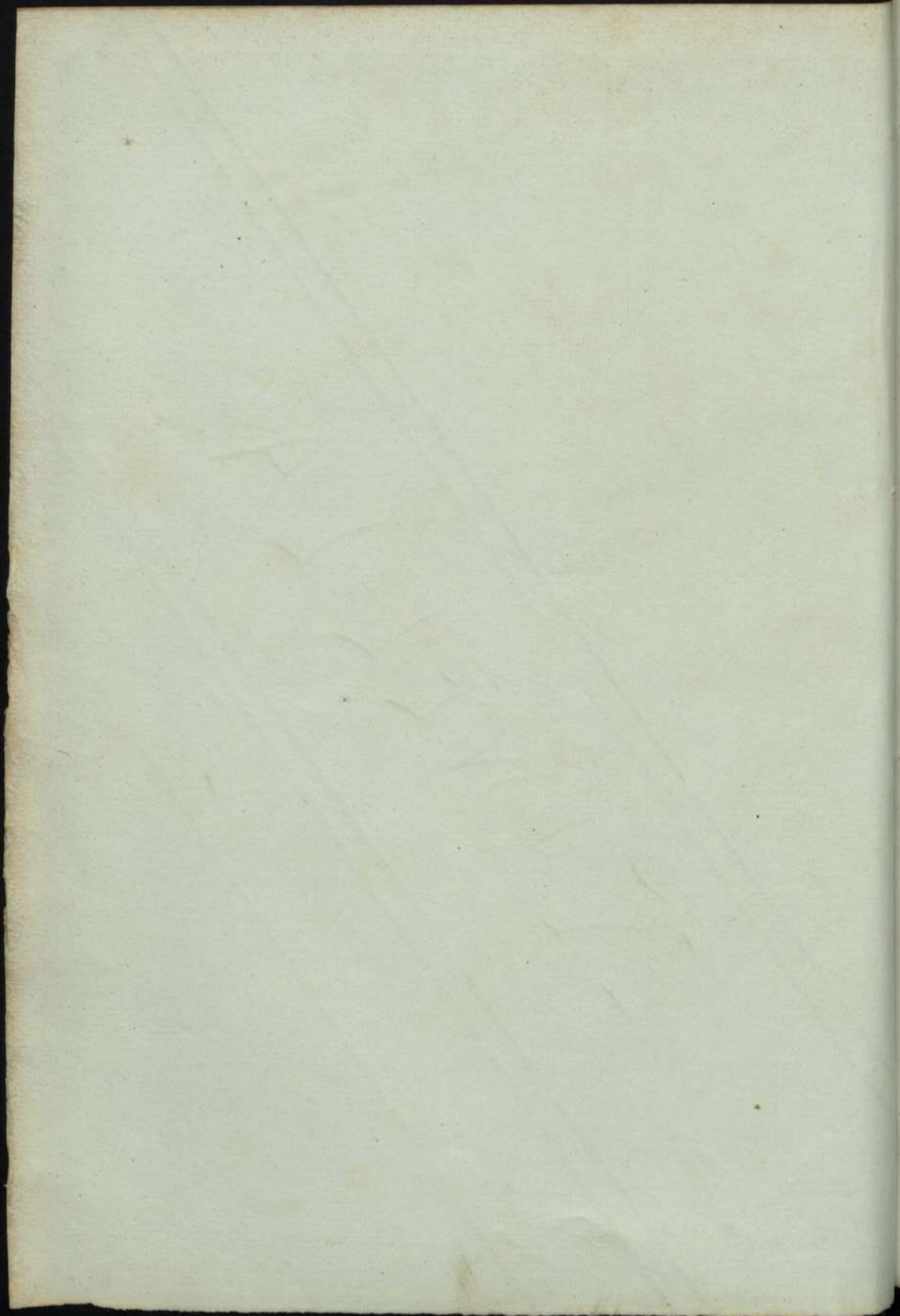
EL NINELLA

892

Domingo Font.

1883.

2

Chinel-la.

parodia en un acte catalana y en vers

(Del Drama Bieltah)

original de

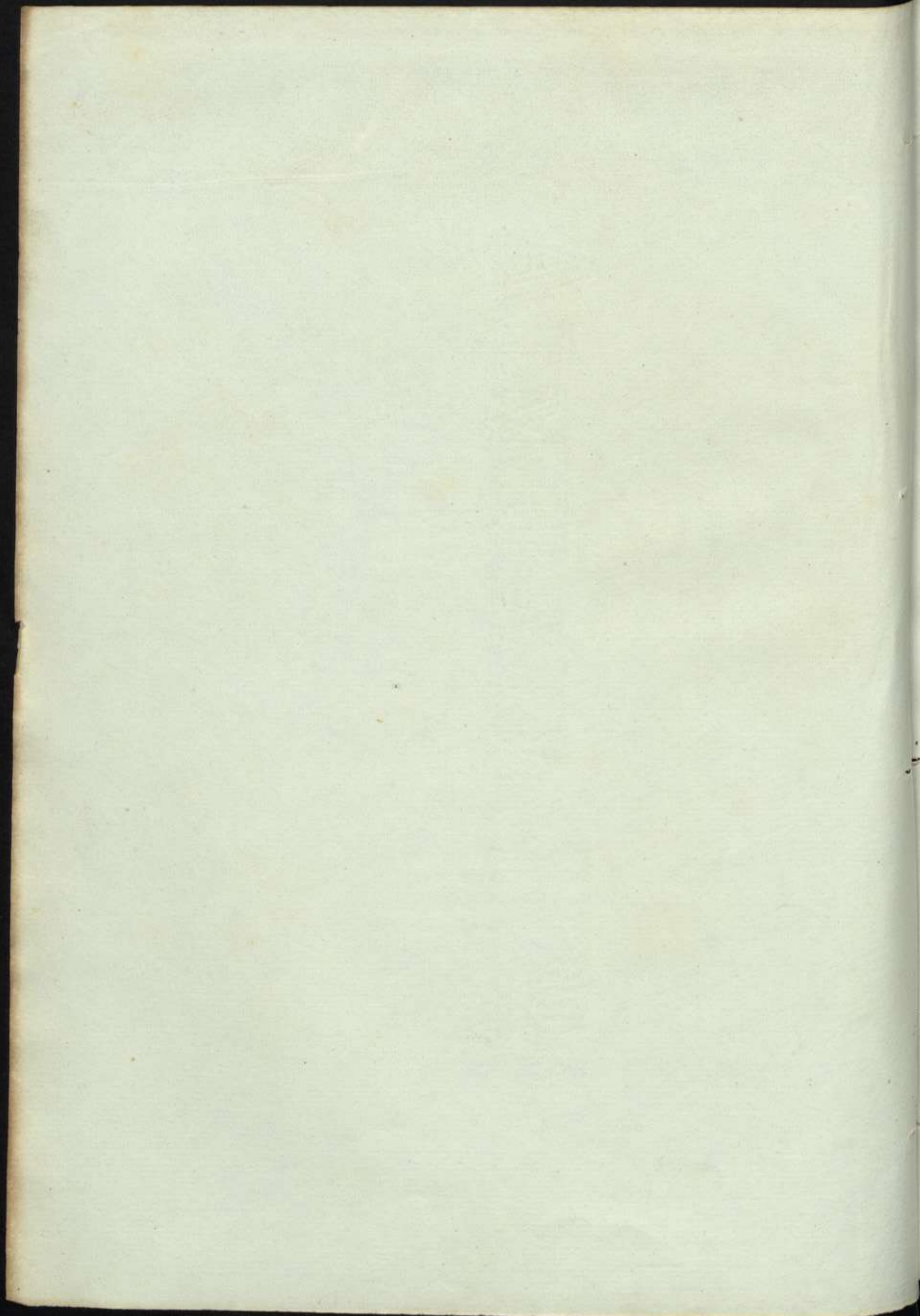
Domingo Font.

estrenada en el teatri dell. Tivoli.

la nit del 22 de Desembre.

=
Barcelona

1883.

Personatjes.

Dª Chinel-la

Gòrdia

Atecla -

Mauguillot.

Benet

Pintet

Nari.

Bado.

Dorriot

Tombat

Concurrent.

J^{ra} Clemente

" Guerra

" Martí

J^{or} Bertran.

" Galceran

" Riba

" Mula

" Mercader

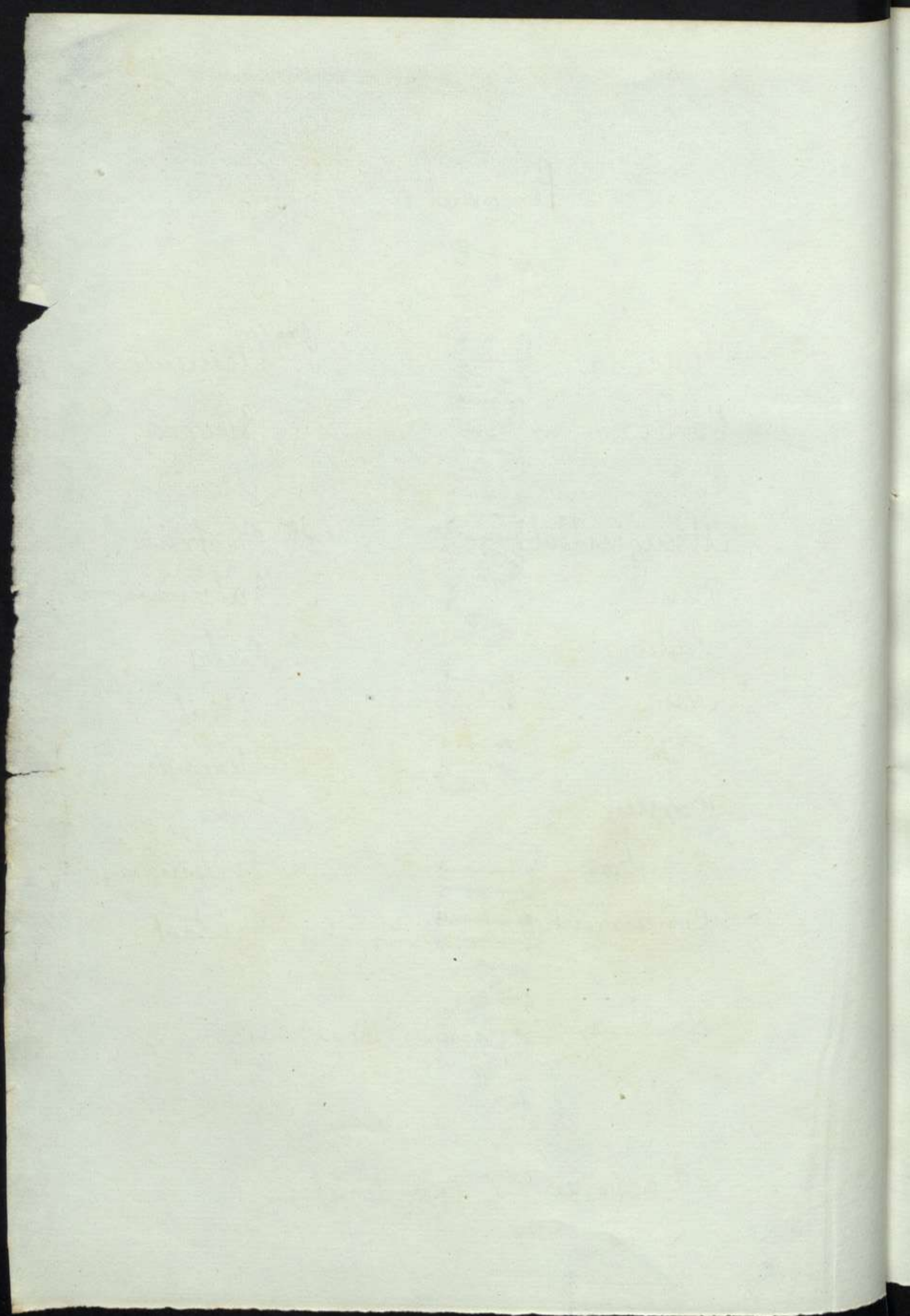
" Julià

" Güitmany.

" Güitart.

Carboners - pinxos - bogaderas -

L'accio en le Barceloneta.

Acte iunich.

=

cuadro 1^r

-

Carreer de detrai del toriu. porta a la
dreta molt rustica.

Escena 1^a.

Carboners fent rotllo, fumant, y
sent Nasi ab lo fanal y 'l chusso.

-

Nasi. Bona nit. soch lo severo
y estich enterat de tot.

¿ Sou canalicus de la riba?
¿ treballieu tots al carbo?

(fau que si)

per pò que las votras caras
no son d' emblanquinadors.

Bueno:

(colocantse al mitj)

Doña Pinella

viuda del pilot Sanson,
propietària de sa casa
pescatera d' allò bò...

-quant era jove y soltera,
filla del Pere Bruton Pop.-
y avuy la vostra mestressa,
m' ha dit, Wasi, couvi molt

qui aquesta nit me vigilia
 per tots aquets encotorns,
 perquè, agraiada, desitjo
 donar un ball de barrals
 a tots los meus carboners,
 junt ab un sopà famós
 per lo bé que i han portat
 aquests dias al port.

No vull permetre la entrada
 a ningú, ni als meus tanpoch
 si portau la cara neta.

Volèu se emmascarats tots?

Tots emmascarats!

Nari) Donchs molt d'ojò!

diu qui han beibat dos picots

del pallè, que son contrari
a la vostra associació

Hau fet lo cuanto a la Bomba,

y hau jurat que vius o morts

al ball de donya Pinetta

volau ballà un rigodon.

; Son príncip de profecia!

mes per pò no tinguen pò:

jo també vull se dels vostres.

(aixecantse la caputxa)

en mascarant fins al coll.

(toti gorgorin)

Lo cabo, que està enterat

de tota aquesta cuestio,

per no rompre'l jurament

qui heu fet, d'ouia brut-tothom,
 y després, per deferencia
 a Chinet-la a qui diu amor,
 ab cervera y fum d'estomysa
 i ha posat la cara ab dol.
 Ara taparè el fanal
 per poguè entrà a meya numòs,
 Seguir-me cap a la esquerra
 veyam si veurem l'out son.

(seuran toti)

Escena 2^a

Mangrillot (emmarcat)

Man ; Es possible viure així? (caviti, Pansa -

avuy qui auaba mudat
de camisa, l' cap rissat
y afeitat d'aqueix mati...
que volia presentarme
al ball que Chinel-la dona,
per balla' ab ella una estona.
y al mateix temps atiparme,
ella burlant mon intent,
com si ho hagués endevinat,
diu qui ha d'ania enmarcarat
qui vulga ser concurrent.
Ho que represento al rey,
avuy al estat faig trampa,
per pintat ab fum d'estampa
pero una mancha a la lley.

7

sempre desprecis per tot
recullo, Chineta la ingrata!
mes si el meu furor esclata --
ja sabrà qui es mangüillot.

Escena 3^a

Mangüillot Gordia

Gor. Mangüillot!

Mau.

Gordia!

(ocultant la cara)

Gor.

Ho, sí.

perque fuges de mi els ulls?
Despres qui he fet tant embull
per poquet' plumpa y cusi!

4 sent com sò una innocenta
que sempre t'ha correspost,
que no tricha ni un pà a la post
ni llum, ni sendra calenta,
perque sabs que t'he donat - -

(ploricant)

tot lo qui he guanyat ventant
ave'm contentat, plorant!
Ingrat! ingrati! mes que ingrati
Mau. Jordia! no tem cap ralió,
pero si estàs trista, plora.
jo estimo a certa... senyora,
que m'paga com a tu jo.
tot quant tricha gustos d'aria.
- menor la vida, s'entent.

(cambi y torna al dramati de)

Y.
Gor

per sentirli un dol accent
aquell. jo t vull! que estassia!
que no m tem a mi? demana.
sempre esta aprunt lo meu cor.
; perque m negas ton amor?
(molt carinyo)

Mau. Perque? Perque ets massa nana.
(no sabent que dirli, surra
per la esquerra.)

Escena 4.
Gordia

Gor.

Nana, diu; tu nante!
- Deu meu, qui sera

aquesta senyora
qui es tant y tant gran?
La Nusca? la Piuya?—

(decidida)

algui ni ho dirà.
prench lo picadò,
pregunto pe'l ball,
y si descubreixo
La grande beldad
desd' alli la portau
cap al hospital.

(sen va)

Escena 5^a

Nari, Linto, Benet.

Benet. Mestre, no ni expenyen massa
que ls expedrati son dolents!
Nosaltres som molt valents!

Pu. I molt pit.

Na. La vostra trassa
ja ho demostra

(trous)

Ben. Uy! jòt flich!

Crech que plou! L'hem feta bona!

(allargant le uua)

Pu. No plou.

Ben. Donchs si no plou trona.

Pi Pi fan salva à Monjrich.

Intet es tippo molt fachuza
y com si no s'assustei de re.
parla molt carnyectiano.
Benet mes mogit

Ber. Qu'arribat lo carnetoltan?

Nasi. (cruent)

Qu'aniem à retiro?

Sin. No.

Ber. Mestre, qu'aniem al carbo?

Nasi. M'ho heu preguntat cuatre voltas
à retiro!

Sin. No potsè.

per la chinel-la he vingut,
y quant l'haigi conequit,
si puch, tornavé al pallé.

Nasi. Bueno, donchs, entreu aquí,
que jo li dirè entretant...

Ber. Si aipò es un estable!

(Me mirat la porta)

Nasi. avant!

10

(l'annuasse ab lo chisso y
sen vâ.)

Ben.

(veuyet qui ell ha sortit)

Mi' si? cambiém de canù.

Lin.

(determina)

No, Benet, saps lo meu plan
y m' hi jugarè la vida!
entra qui ell viindrà enseguida.

(passe al devant y
entra a la porta)

Ben.

Me sembra qui avisarant!
; quina farum de croqueta!

Lin.

(dün)

Entra, que no estarém tritos,
hi ha un polli.

Dem

(qui'ets tu,)

(busca la capra)

Los mistos? --

ni haig de tenir dos capsetas.

(eucent un muto)

Ajaja! que si te moscas
d'asa lo pobre polli,
lo confondriau ab mi
si mi hi ficaba à las foïças.

Mutacio.

cuadro 2^{on} Sala de uenta.

Escena 7^a

Borinot, carbonells luego

Manguillot.

Dor.

Veyaiu, que vull contemplarvos.

(mirantse'l, hi le cara)

Be, noys, bè, veniu mes brut
de'l que jo ni imaginaba.
aqueit ball serà del lli!

jà podem di guerra als nets.

(apareix Maugrillot)

Man

Be, Borrinet, estai just.

Dor.

Que viva Maugrillot.

lots

Visca!

Man.

Graciai, noys, no mes per punt
encar que soch de justicia -

divertim un instant vell
ballant ab la polla d'india,

Dor.

Adra vè.

Man

Donchs dignièn vica!
qu' aipò a tot hom dona gut.

Escena 8.

Diti Chinella. bugaderas

Oror. Que vica donya Chinella
empresaria del carbó

Iti Vica!

Chi. Gracià, nul gracià,
Vull ser l'amparo de tot!
Sino que vos miro causats
d'haber treballat al port,
voldria qu' ara envejessen
un poch lo ball de baston,
que en tot los meus ratos d'oci

sabeu que m' dono lliçó,
 Pero en fiu, ja es massatant,
 Ricolteume ab aleucio.
 Lucara que bruti de cara,
 no vull que ningú en lo mon
 may vos diga eicarabati,
 ni carar de murvol fosch.
 Jurem que cap cara neta
 ballarà ni poch ni molt;
 y si algú penetra a casa
 mudadet, ja ha fet lo cop,
 lo traurem cuita corriendo
 ai trompadas y carxots.

Am. Juremos.

Por.

En català

qui aquí tots som espanyols,

Qui. Y bè, mentre ho entenguem.
Apre à veure à tot hom.

(à tai donar)

vosaltres dintre 'l sapretj

teniu traje y dominió:

arregleus al vostre gust,

(ellai viure)

ja se que hi entenen molt.

Tota

Moltas graciàs.

Qui.

No cal darlar.

- Me sembla que faran goig.

(contemplant las bozes)

que ven ven totas espar

Escena 9.

Chinella Wasi

=

Was. Chinella, dos, molt curridor
 qu' al ball volian entrar,
 y portan gar a la cuspula
 al estable l, he taueat.

Chi. Que in dius! me in alegro wasi,
 ja veuràn quin estufat!
 primi l, en marcarare
 y després tots al plegat

Was. Ojo! que son dos nossegas,

Chi Desarmats,

Was. Ho puch prova.

Escena 10.

Chinel-la Manguillet.

(que al enarsen la pira
Manguillet la detura)

Man. Chinel-la crech que ja es hora
que ni escollis un instant,
mira que d'amor pensant,
no't puch olvida ni un' hora.
Que per tu al meu deber falto,
vinch tràs teu com un bulldoch.
Chinel-la, donam un lloch
ab un recò de pit.

Chi.

(abalantse)

¡ Alto !
,

(molta flema)

14

Veig que vas enmarcarat
y per pò d'aquí no t'trèch,
que tu ni estimas?

(parodiant la seva entonació)

Ya ho crèch..

Es això, que t'ha encisat?

(dineu)

Và de serio, Mangullot,

(cambi)

entra com a concurrent.

¡pero amor? fuig, que fa vent!

(molt peccaterassa)

que t'has cregut, tabalot?

(rialla y senyà)

Man

(quase petrificat)

Deu de Deu! no puch sorti
d'aquet continuo deideny!
fius ni ha dit que no tuch sey.
amantsen ni ha fet aipi.

(lo dit al front)

D'un cabo que i enamora
l'autoritat deponent
ne fas mofa? vesteu ribent -
- ja la pagaran beu cara!

(seu va cremat)

Escena II.

Gordia molt truita - Tecla y bugaderas.

=

Tecl.

Gordia, dintre del sapretj

trobareu lo domini
 y aquí ten lo picado
 per si acàs hem de reuyi

(donaullí)

Diu que li $\neq$ ha joves molt guayos
 que's causan de ser solters,
 veyam si entre ls carboners
 li haurà algun marit per mi.
 que li vas bè d'equivocada!

For

Homen, mereixen mer lleuya -
 prometeu molt y al ateya
 may ve'l dia de cumpli,
 Yo parlo per experiència!

de ves li veig di no... (suspirant)

Esclá!

tant sols al peu del altà
es quant mercepen un si!
traïdors! son mes pervertits!
; Si sabessen lo que m' passa!
no se d' hont trehuen la trassa
y aipó qu' es un roy de bé,
esclà, jo ab ell encisada
mentres duraba 'l festeig --
un dia... anem al safretj'
y ab calma nos ho contaré,
(seu van esquerra)

Escena 12.

Nasi Suito y Benet

abraçats y lligats ab una
faixa entreu fins a mitja
escenari Nasi porta de

cadivar y ti fa assentau.

Nas. Alto! y l'primè que s' mou
lo passo de viu en viu.
Sutevos: ave dormiu.

Ben Sin tinguessim gana, prou.

(Nasi los deslliga y seu vi)

Ay hinto! costarà cara
la tal Chinela Sanson.

Sin.

(amodornat)

Dorm, home,

Ben.

Si no tinch son.

Sin.

fes l'adormit.

Ben

Ayò eucara.

(s'assenta à terra al costat esquerre
de u hinto y figura que vol
dormi etc.)

Chinel-la de mar entranyas.

-ave somio evident.

Sabent que t'estimo tant.

-Mira, tí:

(clopant los ulls)

Ja t'he lleganyas.

Llu. Sento passar,

Ben. Potsè es ella.

Llu. Fes com qui dorm.

Ben. Oh! ja ho faig.

(mura de veull)

quin garbo, noy, quin despaig,
Crito! porta una paella.

Chinella ve per la dreta
ab una paella en mar
dominió y careta.

Escena 13.
Dits Chinella.

Chi. A veure si hi tindrè manya,
sull que semblin cavalleta
qui han percat mitja pesseta
seguint lo joc de Cucanya
Ell!

(al veure a mita que figura
que dorm de cara a ella)

Això son moments tristos!
es aquell pinxo adorat
que sols l'he vist retratat
ab una capsa de mitos.
Miren com ma!

(de repunt diu trazieli)

Verdugo

el arma vil pisoteya

(lleuant la paella)

que ditreta! ave in creya
que feyau Pancho y Mendrugos.
Desperteru.

Liu.

Redeu!

(com qui bruca 'l garrinet)

Chi.

Quietut!

(ab lo dit à la boca)

Liu. Qui ets tomadora del dos?

Chi No fill meu.

(contemplant)

que n'ei d'hermos!

Be. L' sereno m ha venut!

Si. Y donchs qui ets?

Chi. Lo teu amor.

Ben. (Si, fet à la vinagreta!

Si. Ho diu de veras?

(absautse)

Chi. 'que t' quapo!

Si. Sapo que n'estich encisat
(a Benet)

Be. 'tu! no m fassis di un peccat,

fug home, si sembla un sape.

Chi. Contenta.

(ab castella romantich)

Ben. (Batua'l mon

aquet parla er de soldat.

(mirantse)

li es un màncava dispressat
ab traje de polisson

Chi (enfadada)

Nasi, tancal al corral,

Ben (a Nasi que l'agafa)

Com al corral..?

Nasi. (no t'aldrà.)

Ben (apart a Sinto y amant)

no t'aldrà engallina
qui es algun municipal,

Escena 14,

Chinehla - Sinto

Chi. Absentat, vull que mi expliquis
per quin intent has entrat
quant tu no et escarabat -

Contesta y no t'emboliquis,
 Si. el cor sento corredissas
 sentint la veu dolça y clara,
 - Ave t'vull veure la cara
 ni que m'corti deu pallissas.
 Qui. que t'sembla?

(descubrintse)
 Si. Lo sol quant veig,

quina cara me divina!
 Et hermosa com la nina
 qui aquest any han dut los reys,
 Serè clà: vich al palle,
 lo pare es duenyó d'allí
 y com que habem sentit di,
 - pero parlant ne molt bé -

de la Chinella lausson
empresaria del carbo,
qui' era la cara milló
que s' contaba en tot lo mon
jo, seguint lo deitj' meu
al seu ball hauria entrat,
pero l' teu rostre agraciat
ni ha fet oblidar lo seu.

Si haig de viure lluny d'aquí
seu mirar los teus gresol,
donau veneno... si vols
ja estich content de morir!
Graciàs, fill meu; ja esperaba
qui amorós te sentiria;

Qui

jà ho veus, jò no t'conceipia
y ab tot lo cor t'estimaba.

M'adoras tii?

R.

Plè de foch!

Chi. y quant la dienet-la vegis--

Sii. Juig, dona; no romanseijis
ni vull mirarla tampoch.

Chi. Com te dius?

Sii.

Sinto.

Chi.

Sintet.

(com dihent es mes bonich)

Sii. Com vulguis, tii?

Chi.

Marcaveta.

Sii.

Pero jò t' dire... congeleta.

Chi.

y jò a tii-- mon angelet!

(molt nius)

Vina, qui ave 't fare veure
lo safreig y bogaderan

(Sintet badallo)

Dadallas?

Si.

Jana i--

Chi.

De veras?

Calla, que faràs pa y beure.

(seurà)

Si.

qui serà aquesta mosseta
que tant d'agrado mi ha prèu
y l'estimo, no hi hà mei,
ja soch al sach Angeleta.
diu del meu cor intranquil
hi hà fet un bruit lo fiolè,

sembra 'l carré d'obragé
atravesat pe 'l carril.

(servà per la esquerra
al moment que Mauguillot
sunt per la dreta)

Escena 14.

Mauguillot luego Jordia
(ab lo picado)

Mau. No hi ha dubte, la Chinella
s'ha enamorat d'ell, Villana!
per ella deixo a la nana
que m'estima ab tot lo cor,
qui avuy m'he enmarcat
ab perill que cessant quedí,

obstant de que ab ell s'erradi
la tiro de cap al port.

Jor. Ya està llesta!

(furiosa)

Man ; que vols di?

Jor que la ingrata que estimabas,
aquella alta que somiabas
jà fa'l curull per allí.

Man. que diu?

Jor quant l'he descubert
jà he dit no t'escaparàs!
agafó 'l pobre y tris, tris!
tot, los dos ulls l'hi he pres
omplent.

Després ab lo picadó

pots contà com t'he posat!
 n' he fet d'ella un estofat
 que in Ploch no l fa nullò,
 Ara ver; buscala ufania,
 ver cabo caragirat,
 ja sabràs ben aviat
 fín hont arriba la naua.

(seu va)

Ma furia! — Be, perquè ni ufado?
 Aiyó es un fet criminal.
 — Dirémos al tribunal
que el agresor no fúe hallado

(seu va tranquil)

Escena 16.
 Pintó tombat comparsas
 (eib la taula parada)

Tom. Una, home, si fa mitj' hora
que t busco per tot arreu,
assentat y menjat y ben
qui ara vindrà la senyora.

Li. Ho nota vull veure.

Tom. No?

Li. No, perquè estich compromès.

Tom. La mi ho explicava després.

Li. Que vols dir?

Tom. Qui estiguis bo.

Escena 17.

Entret lugo Benet

(venit de dona)

Li. Passiubi, senyo pervinga.

tiuch lo jurament prestat —

y sino que molt convinga

no 'l treuco, li ha meujà, vinga

— per tot portau estofat.

Ben. Sinto!

Si. que veig! tu, Benet?

Ben. Si, noy, si: Benet bendrera
que ve mort de gana y set.

Si. Donchs mira.

Ben. tira peipet!

(agafant un plat)

Atipò no pot queda' en terra.

Si. y com vas? — d' hont has vingut?

Ben. Deixa que primi mi atipi,

Si. que no has ballat?

Ben. No he pogut

Jin Pero.

Ben Sempre tant tossent!

Sinto liayante l' mey
con, impositos perque
s'expliqui.

te diré l' fi-----

Sint. y l' principi.

Ben Per conta d'avia al corral,
quia pe'l sereno lleity,
i ha equivocat l' animal!
- per pò no mi ha sabut mal.
- y mi ha portat al sapretj.
figurat, las bogaderas
alli i estaban vestint
en trajes de mit maneras,

y jò he dit: que fas? t'esperas
 a' qui ellas vagin sortiut.

cuant una s'acosta à mi

y mi diu: noya, t'vâ molt bè,
 aquest traje d'home; Si? -

pero que surtis aipi

cap al salò no convè.

Vina ab mi que tuich fandilla,

y t' desparè un giponet

qui eta quarrit de trencella;

y he passat fent tercerilla,

pe'l mitj d'ellas. «by pintet!

Lo he fet so dissimulat,

nullo dit: dissimulada,

prot, contà si naurè mirat,

qu' al ultim, noy, ni he trobat
ab la virta entorbulada

per fi, totas arregladas,
dihuen, encim, va, passen!

y una de las atrassadas

diu, veyam las arracadas,
he quedat fret com la neu!

Et un home, gran traido!

y has entrat ab cara neta!

Woy, agafa un picado

plat! ni encerta aqui al camp

y in fa fe una figuereta.

Jo l' hi he dit; noya, dispensa,

no ho he fet expressament.

- te perdono y en reconyuen

solh vull una prometeusa

25

- y ni ha fet fe un jurament,

y... res! no se'l qui he jurat-

pero es cert que ni ha promès

un cronometro d'aurat,

un diploma d'empleat—

y no m'recorda'l deuen.

Potsè si qui haurè fet sort.

y m'ha traure una cosa bona,

mira, ja he fet lo couhort,

- com a home, ni hauriau mort

y m'quedo vertit de dona.

Escena 18

Diti Borinot chinel-la.

=

Bor. Ve donga Chinel-la.

Lu.

Oho!

que vinguí, no la vull veure.

(Chintel-lo va ab traji
diferent y máscara)

Ben. Ahijò ray, la veure' jò.
Senyora! - - -

Chin

qu'arieu bufò.

(burlantse)

Et di que tu no m' vols veure?

Me creus molt fea tal volta

quant no m' vols mirar la cara

Ben. Si aijò es un cap reuse volta,

Chin. E donchs, que t' faig po? es colta.

Brindeu?

Lu

Brindeu!

(apant contemplantla)

Cosa rara!

Deu.

Senyora Donya empresaria
de descarregà l carbó

marcaveta

bufoneta

trènta al moment la careta.

Lu.

Alto, Benet, aiyò no

Chinella, perdona,

jo vindi al pallé

y tant sols per veure

ton rostre de cel

a diu de ta casa

me vingit tant net.

Mes aus de trobarte
aqui he vint primè
un altre disfressa—

y estich comproniè.

Qui

Un altre? qui es ella?

Si.

Oh! no la coneche

pervo — ja l' estirio,

y avaus morirè

que portar me indigne

ab tal augetet.

Qui.

Y jo no t' agrado?

(figurant tremen la cança)

Sintet, miram bè.

Si.

No, no t' descubreixis

ni encauta ta veu,

mi' atrau ta mirada

que ten d'espavè
pero ay, perdona'm
qui etich compromès.

Qui. Jo soch molt amable.

Qui. (Quin carabiniè!))

Qui. Tant poch jo mereïço? (Nengun no l'usa)

Qui. Chinabla, per Deu!

ta mirada encisa

y ave ets la serp

qui ab l'alei domina

aquet aucellèt.

f' he dit altre volta

qui etich compromès,

pero res mi' i'importa,

Mon premier intent
va se saluante;

cava ho cumptirè. —

Chinel-la... mi agrada.

Don (tu si qui estai fresch!)

Si t'adoro, t'adoro
ab cor verdader.

Don (Si es aquell sereno!)

(a tintet volgut lo apartar)

Si. Quig d'aquí, ximplet.

Qui Oh! graciàs, mil graciàs
, seràs mon promès?

Si. Amable xinel-la...

Qui. Simpatide xintet.

(, abraço)

Ben (Desgraciât, l'abrassa!
ca' dona no ho ès.)

Chiù. Mom bè, propte torno,
espera un moment.

Ben (Los passos son d'home, ?

Chiù. Chimehla! —

Ben (interponantse)

Oeneit!

Li porta bigoti.

Chiù. Que dius?

Ben L'he vist bè.

y ab una barbassa

afèitada de fresch,

com aquella dona

qu'ensenyan. — —

Chiù.

Ves, vès.

te nus ulls que li parlau
me ho he mirat bè.

Veu diu. Garrotada als intrusos!

Oden ! No ho sentis? ja som al calaix.
amaguem-se cap aquí.

(quidan al bastidó)
tapats els ulls com los picots

Escena 19.

Dits Chinel-la-Manguillot
Borinot tombat carboners bogaderes.

Chi. Han sortit! Ah! deigraciats!

(no trobantlos)

Veu. Henrya a n'ells.

Chi. Los carboners!

(tots entren atropellantse)

Perque habeu deixat lo ball?

Dor.

(que ls capitaneja)

Senyora---

Qui.

Atxi m paguen
lo pa qui nos dono a guanya?
Sortiu tots cap al carrè,
desagradits!

Mau

tots atrais!

Qui-

Manguillot!

(interposantse als que volen sortir)

Mau

Ho, si, senyora.

aquí hi hà un fet criminal
y segü que ls del pallè
han comès tal atentat
Ho so'l cabo, respecteume.

preneu à Chinel-la.

Qui.

Atrai!

el prime que s' mogui, queda
desde avuy sense jornal.

Y vos?... renteuos la cara
que la llei vol netedat.

(mirado de despreci y
seu va)

Mam

Cobants!

Dor.

Es nostra mestressa

Mam

Doudeis bueno, venjéunos d'ells,
aném à cremalshi casa.
Cap al palli!

Toti.

el palli!

Mam.

quidantse al detrai dels
altres diu à las donas.

Per si no han sortit, vosaltres
 aquest pas vigilareu

Escena 20.

Benet l'intet donar.

Ben.

(cunqui que tots son fora sunt y

diu ab veu de dona)

que hi feu aqui tant paradas,
 allí diu hi ha aquells dos nets!

tota

Donchs alsa picadó en l'aire,

a badals hi l'caps. (entra y surten)

Ben.

Correu!

Vinia, qui are ja estem libres.

uy! que tornau!

(amercan a córrer las donas
 detras)

Donas.

Si son ell,!

Mutació.

abl Pallè, tendas etc.

Escena 21.

Bado, gran concurrència uns marçants
altres jugant. Bado y concurrant
a la dreta sota l'rafelech.

Bad.

Tempre la gent i hi amotina
als dias de carnaval,

er ni cari que in marçant.

no parau de demanar

Con.

Bado! caragols ab salsa.

Bad.

abla diu te n donavant.

Con.

y l sintet que no ha vingut?

Bas. Si, pero età molt causat
y s'ha ficat a dormir
allà a la palla.

Con. Caran!

chiçó si qu'ei bona vida.

Bas. Son jover, que ls hi dirai?

Escena 22.

Dit's Mauguillot vasi.

Man. Deu lo grant.

Bas. Molt ben vinguts.

Man. Son mariner y in laudit
si voleu riure, al palli
qu'alli tots son divertits,
y preguntant, preguntant,

hem arribat fins aquí.

Bad. Ara tenplan las guitarras...
y ballarant tot seguit.
que volen pendre? —

Man. Per ave — — —

Bad Dons prenguin arxiuto per qui.

Man Oh! després ja farem gasts.

(aquet deu se l'quetó, wasi,

(accelerantse lor on s'assentan

a prume terne esquerra en un

bande.)

Ma. Yo ja l'conèchi de petit.

Man Mentres ballau fins la nostra,
tot això serà un caliu.

=

Escena 23.

Diti Pinel-la

Qui. Sou vos l'amo? (Me n'alegro.

(à Bado que fa nygal d'assenti-
ment)

Mary.

(Veyent lo)

(Pinel-la, perque viindra?)

Qui. So la Pinel-la l'anson

Bado. La contratita? carain!

trich l'alta satisfacció. —

(encaçant)

(Si qu'es quapassa! s'ho val.)

(molt obsequiós)

Si te gust, peindrém assiento

y veurà com ballarant.

Ball.

Durant lo ball Tintet y Benet han
sortit y han pres part en la bronca
y ls carboners preuen a Bado Tintet
y Benet.

Un Bado, creuen lo palli.

Bado. qui son aquestes malvats.

Man abqui tots los del meu band.

(tot a la esquerra)

Bad. Monso, porteu los destrals,

los monso dreta. Manquillot

en primer terme esquerra Chivall

a la dreta.

Man Atrai al que's mor l'abrazo.

entre tant los carboners decapen

reuen en quant a l'pres

los monso presen.

Chi. Mauguillot! tu! tu aquí dalt?

(molt euter)

Madre! Madre! me! que madre!
no sabrà la autoritat!

(als qui han quedat)

y voraltres carabrut,
qui heu sigut caragivats,
anieu a busca la bomba
que viuguin bombers volant,
y apaguin tota la palla
que voraltres heu cremat.
y tu, ara n' darrè parte
y l'empleo t' quitaran.

(seuwa)

Mom.

Chinel-la! - oh! quin recurs,
portant los presos - qui sab.

abaus d'aria al cuartelillo
los carboners jutjarant.

Mutació

Cara pobre.

Escena 2^a.

Jordia Nasi.

=

Nasi Jordia, Jordia,

(surtint)

Jor.

Que vols, Nasi?

Nasi.

Vinde de part de in Mauguillot

que un qui allà al cuartelillo
està tot ple de picots,

ei veure si tu voldrias

qui aipò servir de presó

mentres ell la cara s'apunta.

Jor. Y qui son los presos?

Na.

oh!

no ls coneix, son del palli.

Jor.

Del palli? son aquells dos? —

Na.

Crech que si.

(volgrent de si dona)

Jor.

Y donchs qui han fet?

Na.

Els? no rei, innocents son.

Jor.

pero en fi, de que estant presos,

Na.

ya f'ho diré ab quatre mots.

— encara que molt me pesia
ferte semblant relació.

(en to tragich estrany)

Després del ball d'ahi nit

y de tot aquell soroll,

calent de beure y fumà

y alentati per Mauguillot,
i encaminem al pallè
dispensats cari bé tots.

Arribem allí, ballavan!

volia meyar l'argot,

pero l'cabo, que i la pesta---

va donar la veu de foc.

Com ferar creuem la palla,

y estalleim los barratons!

al moment regà la terra

l'aiguardent, vinagre y rom.

las secas queyan per terra,

cap y nota, los caragols,

plats, cassolas, escudellas

varos, botellas, porrons,

feut crinchi, cranchi, plam, catacri

crunch plein punch y cataciong ³⁵
semblava que ls campanòlogos
toquessin uns rigodons. ---

---
passant pe'l nütz d'una flama
vaig penetra' ab un recò
alont hi havia una bota
d'aquell moscatell tant dolç,
y ab l'afany de devasta' ---
cop de destrai y patof!
s'enfonsa la fonadura
y ls cercols fugen de lloch.
tot lo vi và anà per terra ---
vaig mollar-me ls pantalons ---
y ab tanta sed que tenia
no vaig tantar lo tant sob!

allavors, plè de coratge
com si parlèi ab lo cor,
vaig dir-me, poca vergonya.
) que n'har tret de fer aixo?
si per tota recompensa
& n'har mollats los pantalons,
y ab tant vi bo' com hi havia
no n'har begut ni un sol got.
(s'auçuga una llàgrima)

per po' ave, Gordià, t' juro
qu' a beure, fin' hanta'l coll.
pero may tornarè a rompre
cap bota ni barralò. . . .

Gord.

(segueix la entonació de Nasí
que deu ve per tant los entrat)

pobre Nasí! aquest si
qu' es dels que tenen bon cors (deu ve fora)

Escena 25.

Borinot Benet, detrau' l'inte, Bado'.

Ben. Perdoneu, mestre; cat passa,

la veta se ni ha rompiut

y com aqui no n' tindrè d'altres --

Bor. Ara veig que som al punt..

Ben. Vos sembleu home de bè.

Bor. Sempre tot home ni li ha triquit.

Ben. Com vos diheu?

Bor. Borinot.

Ben. Ya sentia jò t' sum-sum --

Donchs si, señor Borinote,

veyeu, ja estarè ab meiquit.

Bor. Entreu, que m' ensenyarè
la estancia de cadaici.

Ben
Mormot! bon nom, m'agrada,
jà s'acabat la quietut,
cada volta per cridar-lo
no mes cal que feu mmm-mmm.
(entra)

Bad.

(sortint devants dels costats
ab en Juntó)

No importa, premo ab paciència
lo pape'l tride ben guardat.
Si Mauguillot nos fa càrrech
cadema arrossegara.

Pi

Mireu qu'ei un cabo...

Ba

Pillo!

Prompte ho sabrà'l tribunal.

(entra d'ins)

Escena 27.

Jordia foro Borinot y

Lugo Benet équerria -

=

Jordia Borinot!

(borinot surt)

Crida in Benet.

Aquet dubte in desespera,
Manguillot es molt pillat, --
y tinch de veujarme, net.

Bonet.

Que falta?

(concepulla)

La bogadera!

Jor.

Com esteiu del jurament?

Ben

Quant tu vulguis, etich prompte.

For. Ho cumptirai al moment?

Den triche de se cabo?

For. Corrent.

vina, que traureiu lo compte.

Escena 28.

Chinel-la. Tombat y dos carboners

luzo Sintet. ^{bayant y draps negros}

=

Chi. Quedeu aqui, previnçuti:
quant vos cridi us presenteu,
ab aquest draps lo tapèu
y sortir ben resolut.

Escena 29.

Chinel-la. Hute.

Chi. Ell ve! quina cara!

sembra un anjelet!

Si. que miro! Mirrel-la!
vos aqui?

Chi. Perque?

li vüich per salvarte.

Si. que dius?

Chi. lo que sent.

Ma veuràs quant prompte,
tombat!

(parton lo bayant)

Cuita, seu.

(à l'inte)

ab lo drap tapendo:
tu quedat ben quiet,
y si alqui pregunta
qu'ei lo que porteu;

diguieu tarragada!
alsa, depresset.

Liu. Chinella-chinella--

(tapat y enantem)
Chi. Molt prompte in veurem.

Escena 20.
Bado Borinot.

Bas. Quin soroll de moscas d'asse.

Dor. Son del corral.

Bas. Prou, y aquells

Dor. Potse que son a fe'l pavo?

Bado ray, prompte ho sabre.

Bas. Sembla estrany! cap polisson.

ni un municipal, dormint.

(s'arregle un assent)

ya qu' aquí nos aburrim
cumplimentem a la son.

Escena 31.

Dit. Manguillot detras y nel foro

Benet.

Man Dorm, quina casualitat!
ab calma l' registrarè,
si l'hi arroplego l' papè
jà puch di qu' estich salvat

s' ayup y tot lo que li puent
s' ho fica a la butxaca del
abricle. Punt Benet ab un
capot y sabre de municipal
s' apira detras seu y ve pre-
ment tot lo qu' ell roba de
Bado.

Ben.

Uhl que miro! Mauguillot
que registra al vell. molt bè?

Calla que m'ajupirè
y m'farè duenyò de tot.

butpacaipant Benet li preia

un revolver y Mauguillot

se'n adona quant ell ja ha

la tot.

Ma. Qui es aijò?

Ben. Pst! no crideim!

mireu qu'arrosso'l gatillo:

oh! juguem de pitlo a pitlo.

Ma. Don lo pape?

Ben.

Ya ho veureim.

vos procureim fe bondat

que jo no'n farè cap us.

Man. Dom aipò.

Ben. Si diheu jesus!
surtiu ab lo cap badat.

Man. La pagavàn,

Ben. Ho veurèim!

(quant lo desparavent
Manquellot diu alyre)

Pochs sabò tu lo que jo triuch,
E un habit seu.

(pronant se'l capot)

pinch! pinch!
Ara si que'l bolcarèim.

Ben va saltant Bado quida
adormit y sequeix füm que'l
desperta vari.

Mutació.

Sala ab cadivars ò bandes al foro

Escena 32.

Carboners Nari al costat de Bado' que ^{seguesc} dormint
luego Mauguillot.

Nari Ves qui 'l desperta dormint --
Després que 'l crechs innocent.
y per fi, so 'l president,
jà podreu anà sortint.

Bado!

Bado. Que mana? Qui sou?

Na. Un que vos creu home de bè.

son lluire, meu al palli

Mar. Ell se'n guardava be prou.

Bas. Manquillot!

Mar. sou al grillet.

seguiu-me a la ciutadela.

Escena 33.

Diti Chinel-la tintet lugo Benet
dos municipals y Jordic ab una
borra de cuiro.

Aii. Si no ten altre candela...
mira l meu marit.

Bas. Sintet!

Pii. Pare!

Mar. So l'autoritat
y vull que's respecti are.

Oren. Wo cal que t' ventis la cara
que ja etais desempliat.

Jor. (partint)

Benet, ha anat be tot

Oren.

Li.

Miratel.

Jor.

Donchs te'l meu dot.

Y' tu, ai fe' de burot.

(a Manquellot)

Oren.

Qui t' ho ha dat ayo?

Jor.

L' padri.

Ja soch rich, ja soch carat.

ava perque acabien be,

wo sabem lo qui nem de fe?

marpa'ls quatre a Mondserrat

42

Chi Abnein, sortim à la plassa
y alli ma derpedirein.

(seu van)

Mau. (Abnein que li gurnirein
lo carro ab la ^{gran} carbassa.

Mutacio' plassa

Escena ultima.

molta gervacio'

escalloti nachas de vent etc

suten ellas al carro. y

parau la scirogata.)

Wari. Abto la boyra.

Chi.

(Ab Manguilot que t. ven ab la

Guason! ^{turba})

Graciàs! tenui, refresquièu.
y l casament celebrèu
de la Chineta-la Pauson.

(van marçant
vivas campema etc
y algun petardo)

